

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 3.

Lørdagen den 21de Januar 1860.

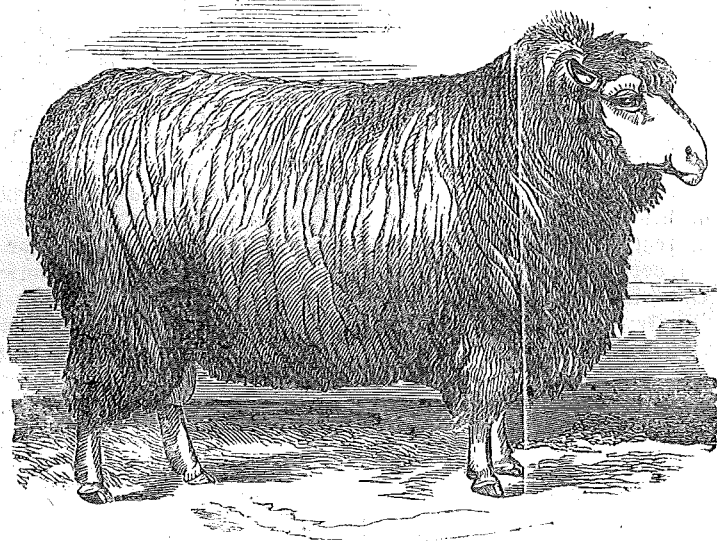
4de Marg.

Indhold.

Faaret. — Behandling af Melkeføg i Marene 1854—1856. — Inden- og udenlandske Esterretninger.

Faaret.

(Fortsættelse fra No. 2.)

Romney-Mareffaaret.

I Kentshire ved Kanalen ligger der vide sumpige Gletter dybere end Havet, og som beskyttes mod dette ved Diger ligesom i Holland. Paa denne fra Havbunden indbundne Stretning, Romneymarsken kaldet, gresser talrige Faareflokke, som have et saa karakteristisk Preg, at de opstilles som en Race under Navn af

Romney-Mareffracen. Langt og grovt Hoved, stor Pande med Udduff, smalt og ikke meget dybt Bryst, flade Sider, skarpt Kryds, tyk Bug, temmelig vide Lender. Bagdelen mere udviklet end Fordelen, selve Foden lang og sterk med store Kløver, grov Benbygning — disse mangelfulde Former havde den oprindelige Race. Til Gjengjæld var den sterk og modflod Kulde, Fugtighed og Østevinden, som bleser forferdeligt paa denne Kyst. For at forbedre Racen tog man sin Tilflugt til forskellige Forsøg, navnlig Krydsning med Dishleyfaar, og ren Indavl. Blandingen

med Dishleyfaaret gav mere afrundede Former, frembragte Tidligmodenhed og Letthed i at sette Fedt. Brystet blev videre, Siderne mindre flade, Bugen ikke saa stor og Benbygningen mindre. Men Blandingsdyrene afstog mærkeligen i Styrke. Allerede med den gamle Race tabte man mange Lam; efter Krydsningen omkom der endnu flere. Opdretternes Mening var delt i dette vigtige Spørgsmaal. Dishleyernes Forsvarere tabte først, vandt senere, men maatte tilsidst atter give tabt. Den almindelige Mening er for Nerverende imod Raceblanding ved Faarene, hvorimod Indavl ansees for den rigtige Foredlingsmaade. Men den Kamp, som Blandingen med Dishley afstedkom, aabnede dog Opdretternes Die for at Feilsfrihed i Dyrets Form staar over Størrelse i Vægt, og med Dishleyfaaret som Monster gjorde de gjentagne gode Udvalg inden selve Mareffracen, saa at den faaledes ved Indavl gjorde paatagelige

Fremstridt. Nutidens Marsfræce naar i flere Henseender meget tilbage for Dishleyerne, men de ere sterke og trivelige for sin Egn. Fedtet affetter sig mere indvortes hos Romneyfaaret end hos Dishleyfaaret. Ogsaa dets Kjød er bedre og frit for Talgsmag. Romneyfaaret veier en 30 \mathcal{F} Fjerdingen og leverer 6 til 8 \mathcal{W} lang, men forresten almindelig Uld. Paa Blandingsfaar med Dishley er Ulden over hele Pelsen grovere og mere ligartet.

Romney-Marsfræcen er i Frankrig bleven benyttet under en lang Række af interessante Forædlingsforsøg, hvis endelige Følge blev Charmoisfræcen. Det er Andres Erfaringer, som vi ved Læsning skulde tillegne os, for at se, om noget deraf er anvendbart ogsaa under vore Forholde, og vi anføre derfor i Korthed, hvorledes der arbejdedes til Maalet paa det franske Agerbrugsinstitut.

Man vidste allerede fra egen og Andres Erfaring, at det var umuligt at akklimatisere de rene engelske Racer i Frankrig. De til forskjellige Tider indførte Hjorder havde vantrivedes og vare bortdøde i Frankrig; thi de taalte ikke dette Lands tørre Sommer og kolde Vintre. Underligt nok trivedes de i Frankrig fødte Lam endnu mindre end deres engelske Modre. Da det saaledes viste sig umuligt at overføre rent engelsk Blod, tog man sin Tilflugt til Krydsninger. Men ogsaa der midte straks den samme Hindring. De første Slægtfølger lod ikke til at lide noget ved det franske Klima, men straks det engelske Blod blev fremherskende, blev Dyrene nesten ligesaa utaalige, som om de havde været af rent fremmed Blod. Man fik Døds ihende for, at over en vis Grænde frembragte den med engelsk Blod oprettede Race ikke livsdygtig Afkom. Under disse vanskelige Omstændigheder kaldt Instituttets Forstander, Malingie, paa et genialt Indfald, for at meddele sin Hjord de engelske Slagterracers Egenskaber uden at benytte mere end 50 pCt. engelsk Blod, det vil sige uden at overtride den af Erfaringen fastsatte Grænse. Han gik ud fra den Regel, at Afkommet erholder de Egenskaber og Former, som have tilhørt den af Foreldrene, som var af edel og mest konstant Race. Han forskaffede sig derfor Røderfaar, der vare fremkomne ved Blanding af fire franske Racer, og lod dem springe med Romney-Marsfræce. Hver enkelt af de franske Racers Indflydelse, der var formindsket ved Delingen, forsvandt nesten aldeles ligeover for den engelske Races koncentrerede Indflydelse, og Naglen til Charmoisfræcen var funden. Geneale Paafund som ovenstaaende have Krav paa at berømmes, men endnu større Amerkjendelse vilde den duelige Praktiker vinde, som ved Udholdenhed, Omhyggelighed og Sands for Udvalg af Ulsdyr kunde skaffe vore gamle, allerede akklimatiserede Racer de gode Egenskaber, der mangle dem.

Fra Romney-Marsken i Kent gaa vi nordover paa Østkysten langs Havet til de vidstrakte og rige Sumpegne i Cambridge, Norfolk og Lincoln, der forudm tjente de af Normannerne overvundne Sakser som sidste Tilflugtssted for en statket Uafhængighed. Paa disse rige Sletter græssede talrige Hjorde, der benevnes

Lincolnracen. Lincolnfaarene ere meget lange fra Hovedet til halen, og ikke saa sjelden fabelryggede, med hule Flanker og flade Sider, lange og bentykke Fodder. Men disse sligge Former skules under den rigeste Aldpels, man finder i England. Ulden bliver lige til 15 Sommer lang og naar lige til Jorden. Et enkelt Dyrs Uldbesætning veier ofte mere end 12 \mathcal{W} , og den er endog gaaet op til 15 \mathcal{W} . Disse Dyr blive, (hvad deres mangelfulde Former angiver), vanskelige fede, men sette dog Talg og yndes af Slagterne. Et godt Lincolnfaars Fjerding veier lettelig 36 \mathcal{W} , og der anføres Eksempler paa den dobbelte Vegt. Et enkelt Faar veiede 392 \mathcal{W} levende Vegt (32 \mathcal{W} 8 \mathcal{F}) og et andet slaget Faar veiede 280 \mathcal{W} (23 \mathcal{W} 4 \mathcal{F}). Joies, saa Uldens Verdi til Kjødets, saa udbringes et saabant Faar i flere Penge, end mangen en Ko. Nagtet disse store Resultater fandt Flertallet af Opdretterne i Lincolnshire, at den rene Race behøvede altfor lang Tid til at blive fed og at Indblanding af Dishleyblod vilde gjøre godt. Det saaledes erhvorte Afkom havde kortere Ben og mindre Kropslængde, samt vare lettere at fede, men den samme Krydsning ødelagde ogsaa den største Faarerace i Europa. Rene Lincolnfaar findes for Tiden i de fede Sumpegne mod Øst og Sydost. Man kan bebrejde Opdretterne, at de ikke ligesom Baskewell ved Indavl søgte at forbedre Racen, i Stedet for at opblande den. Man havde da foruden andre Fordele ogsaa fremdeles havt ublandet en Uld, som søgte sin Ege i Længde, Mengde, Smidighed, Bløthed og Styrke.

Længere mod Nord, fremdeles langs Østkysten træffe vi andre talrige Faarehjorde i York og Durham, der allerede ere os bekendte fra Hornkveget af.

Teewaterracen staar midt imellem de nu omtalte Sumpfaar og Mellemenglands Slettefaar, hvortil Dishleyracen hører. Den gamle Teewaterrace var fuld af Mangler. I 1829 udelagde en smitsom Syge (rot) store Hjorde og Resten tabte sin oprindelige Karakter ved talrige Krydsninger med Dishleyracen. Paa Grund af den ringe Forskel mellem disse to Racer kaldt disse Krydsninger godt ud. De plumpe Former forsvandt hurtigen, men de sedvante Ulemper af Dishleyblodet indtraf ogsaa, hvoraf en blandt de mindre at Ulden blev kortere. Søerne bleve mindre frugtbare og gav mindre Melk, saa at de ikke mere som før bleve i Stand til at give Tvillinger eller Trillinger og nere dem alle.

Nu kommer egentlig Stedet til at omtale Dishleyracen, da den oprindelig skriver sig fra Mellemenglands Sletter og i Følge deres Natur er at anse for Typus paa Faar fra de frugtbare Landstaber, der ikke hese sig meget over Havsladden. Men af allerede anførte Grunde er Dishleycerne satte i Epidisen og ligesom udenfor samtlige øvrige Racer, og nu kun nevnte for at erindre om deres rette naturlige Plads i Folgcordenen.

(Fortsettes.)

Behandling af Melkeføde i Norene 1854—56.

(Uddrag af en Afhandling af L. Horsfall i det engelske Agerdyrkningselskabs Journal, 1856, 1ste Del.)

(Fortællelse fra No. 2.)

Melkens og Flødens Fødme.

I de Afhandlinger, jeg har truffet paa, finder jeg følgende statistiske Data med Hensyn til Meieriprodukter: I Mortons 'Cyclopedia of Agriculture' findes Resultaterne af Mr. Youngs Praxis, en stor Meierholder i Skotland. Melkeudbyttet pr. Ko angives 3200 Potter aarlig; han faar næsten 2 Lod (92) Smør pr. Pot Melk eller om Noret 206 Pd. pr. Ko; af 1 Pot Fløde: 18½ Lod Smør. Mr. Young beskrives som en Mand, der fodrer stærkt; Hørfro er hans vigtigste Hjælpefoder for Melkefjør. Professor Johnson angiver i 'Elements of Agricultural Chemistry' Smørudbyttet af Melk til 2½ Lod pr. Pot af 4 Kjør af forskjellig Race paa Græs i den bedste Sommerlid. For 4 andre Kjør af Ayrshirerace, ogsaa paa Græs, var Smørudbyttet 1½ Lod pr. Pot Melk. Samme Forfatter angiver Smørudbyttet til ¼ af Flødens Vægt eller omtrent 15½ Lod pr. Pot Fløde. Mr. Rawlinson angiver i 13de Bind af det engelske Agerdyrkningselskabs Journal Udbyttet af 23,649 Potter Melk, Kjørnede med Haandkraft, til 1006 Pd. Smør eller 1½ Lod pr. Pot; og af 27,231 Potter 1383 Pd. Smør eller hruved 1½ Lod pr. Pot. Samme Forfatter anfører Smørudbyttet efter 5 Kjørninger, hver paa 17—18 Potter Fløde, til omtrent 12½ Lod pr. Pot. Dr. Muspratt anfører i 'Chemistry of Arts and Manufactures' Smørudbyttet af en Ko i Holsten og Lauenburg til 90 Pd., i England til 145—163 Pd. aarlig. Gjennemsnitsudbyttet af en Ko i England angives til 12½—14 Lod Smør pr. Dag, hvilket for en Melkeydelse af 9½—10½ Pot giver ca. 1½ Lod pr. Pot. Smørmængden angives til ¼ af Fløden, hvilket svarer til omtrent 14 Lod pr. Pot. Den bedste Fløde, jeg finder omialt, er fra Provemalkningerne ved det engelske Agerdyrkningselskabs Sommermoder; ved flere af disse finder jeg 21½ Lod pr. Pot Fløde anseet som et godt Udbytte.

Jeg har ofte prøvet Smørudbyttet af en vis Kvantitet af min Melk. Smørmængden er bleven bestemt ved at maale den skummede Melk og derefter Fløden, for siden at sammenligne Smørudbyttet med den hele Kvantitet Melk (iberegnet Fløden). Jeg anser dette for nøagtigere, end at maale den nymalkede Melk, da denne afgiver en betydelig Mængde Gas og folgelig svinder under Affjølingen. Resultaterne have med ringe Afværling givet 2½ Lod Smør pr. Pot Melk.

Paa min Forespørgsel angav min Meierste i December 1854 Forholdet mellem Fløde og Smør til omtrent 38½ Lod Smør pr. Pot Fløde. Jeg ansaa det for en Feiltagelse; men det viste sig ved nøagtig Undersøgelse at forholde sig saa. Mine Kjør gave dengang kun et ringe Melkeudbytte i Kvantitet, omtrent 9½ Pot hver daglig. Det samme

Forhold mellem Smør og Fløde iagttoges hele Vinteren igjennem og var aldeles uforandret endnu den 30te April. Mine 15 Melkefjør gave i hele April Maaned rigeligt 188 Potter daglig.

Jeg forhoiede om Vinteren paa kunstig Maade Temperaturen i mit Meieri, ved at føre varmt Vand igjennem foldt Vand, men da Norene fros i Februar, kunde jeg ikke beherske Temperaturen, der sank ned til 6° R., og dog gav min Fløde 34 Lod pr. Pot. I April og Mai undlod jeg den kunstige Temperaturforhoielse uden Tab i Smørudbyttet eller Flødens Fødme, da den naturlige Temperatur var tilstrækkelig til at holde en Varme i Melkekælderen paa 10—11° R.

Mine Kjør opkjøbes paa de nærmeste Markeder; Racen er i denne Egn stærkt blandet med den korthornede, der ikke er bekendt for fed Melk. Det bemærkes, at over Halvdelen af mine Kjør ere ombyttede i Løbet af den Tid, hvori disse Iagttagelser angaaende Forholdet mellem Smør og Fløde anstilledes.

Til at affkume Fløden bruger jeg en almindelig sad Tin-skumme med Huller i, hvorigjennem al den Melk, der maatte følge med ved Skumningen, gaar bort. Skumningen maa foretages med Dmhu, da der endda bliver kjendelige Striber ovenpaa den skummede Melk. Melkesadene ere af glaseret, brunt Stentoi, der er almindeligt i denne Egn; de staa paa et 6—8 Tommer bredt Underlag og indtage selv i Bunden næsten den dobbelte Bidde. Hvert Sad indeholder 4—5 Potter Melk og er i Midten 4—5 Tommer dybt. Jeg bruger en lille, formentlig amerikansk, Trækjørne til Haandkraft. Jeg har ladet Professor Way analysere mit Smør. Proven er toget af 15 kvarts (17½ Pot) Fløde, der kjærnedes i 3 Gange, hver paa 5 kvarts, der indeholdt resp. 127, 125 og 120½ oz. Smør eller 24¾ oz. pr. kvart (ca. 2½ Lod pr. Pot). En senere Prove af 14 kvarts Fløde, kjærnet i 2 Gange, gav i Gjennemsnit 25½ oz. pr. kvart.

Forholdet mellem Smør og Kjørnemelk finder jeg at være 70 pCt. Smør til 30 pCt. Kjørnemelk, hvad der er det omvendte af Andres Erfaringer. Analysen af mit Smør viser:

Rent Fedt eller Olie	82,70
Ostestof eller sammenløben Melk	2,45
Vand med lidt Salt	14,85

Jalt 100.

Af ældre Analyser kjender jeg kun 2, ligeledes af Professor Way, der viser et Procentindhold af:

Rent Smør	Raat.	Afvaestet.
Ostestof ic.	79,72	79,12
Vand	3,28	3,37
	16,00	17,51

Jalt 100. 100.

Jeg gaar nu videre. I Sommermaanederne, medens mine Kjør vare paa Græs om Dagen og i Hus om Natten, hvor de Morgen og Aften fik en lille Øst dampet Foder, indtraf der en kjendelig Forandring i Melkens og Flødens Kvalitet; vel tillag Flødemængden, men istædtfor at give

38½ Lod Smør pr. Pot Fløde, gav min Sommerfløde kun 24½ Lod pr. Pot.

Denne Forskjel i Kvaliteten tør ikke tilskrives Forandringen i Foderet alene; det er en almindelig Jagttagelse blandt Meierholdere, at Melken i Sommermaanederne er mindre rig paa Smør, formodentlig paa Grund af Kjøernes større Uro, naar de plages af Fluer o. s. v. Jeg er ingenlunde vis paa, dersom det overhovedet er anbefaleligt at lade Kveget komme ud i de varme Maanedere, om det ikke var at foretrække at lade dem komme ud om Natten istedetfor om Dagen. Mod Slutningen af September, da Temperaturen var bleven meget kjøligere, og Kjørene fodredes rigeligere med dampet Foder, viste Resultaterne sig aliter meget nær de ovenfor beskrevne, som jeg havde iagttaget fra December til Mai 1855. I November prøvedes Kvaliteten med følgende Resultat: Af 296 Potter gammel Melk toges 24½ Pot Fløde, der gav 36 Lod Smør pr. Pot Fløde eller 2½ Lod pr. Pot nyfflet Melk.

I Mai 1856, da mine Kjør vare paa Græs om Dagen, fik de 2 gode Givt dampet Blandingsfoder illigemed grønne Koplantur Morgen og Aften. Resultatet var, at der af 381 Potter gammel Melk stummedes 27 Potter Fløde, der ligeledes gav pr. Pot 36 Lod Smør eller 2½ Lod Smør pr. Pot nyfflet Melk.

I Vinteren 1855—1856 gjorde jeg den Forandring i Fodringen, at jeg erstattede den halve Givt (1 Pd.) Kild med 1 Pd. Maltspirer, der indeholde 10 pCt. flere æggehvideholdige Stoffer end Kilden; og da min Besætning dette Aar var større, medens Mængden var den samme, og Kjøsten endog mindre, gav jeg kun 8 Pd. istedetfor 10½ Pd. Hø og 25 Pd. istedetfor 32 Pd. Runkelroer daglig; derimod fik de 1 Pd. Rapskager mere daglig, altsaa 5½ Pd. istedetfor 4½ Pd. Paa dette Foder gave mine 18 Kjør i de 4 Maanedere fra Oktober til Januar inkl. 188—193 Potter daglig, eller rigelig 10½ Pot pr. Ko daglig, og dog tilfoge Dyrene i samme Tid i Bøgt og Fødme.

I mit Rabolag regner man sædvanlig 18 Potter Melk til 1 Pd. Smør, og Vinterproduktet for sig maas endda anslaaes lavere; hos mine Naboer, der fodre med sædvanligt Foder, Hø, Halm og Havre, er Fløden saa tynd som Melk og kræver 3—4 Timer og derover for at kjønes. En Nabofoke laante engang min Kjerne, da hun ikke kunde faa Smør med sin egen; jeg hørte ikke, hvad Udfaldet blev. Havde hun sendt sin Ko, kunde jeg paa en Ugestid have sikret hende Fløde, der vilde give Smør paa en halv Time. Disse Folk kjøne gjerne om Vinteren i deres Kjøkken eller i et varmt Bærelse. De tilstaa Alle, at de ved at bruge Bønne- eller Havremel om Vinteren som Hjelpefoder faa en større Mængde Smør, medens de, der have prøvet Hørfrø-Olie, ikke have sporet nogen Fordel deraf.

Min egen Fløde er om Vinteren saa stiv som Deig. Naar Karret er fuldt, kan en 2 Fod lang Kjøp, der staar med sin halse Længde i Fløden, holde sig opret. Sætter jeg en Thekopfuld hen

om Aftenen, vil den om Morgen kunne bære et Pennestykke (som en Toffilling); naar jeg tager det af, er det paa Underfløden overpletlet med Fløde. Kjøningen sker i et Bærelse, hvor der ikke er Varme, om Vinteren i en Temperatur af 5—6° R. og medtager ½—¾ Time.

Min Melkesjelder er kun 6 Fod bred, 15 Fod lang og 12 Fod høi; i den ene Ende (mod Nord) er der et Tremmevindue, i den anden Ende gaar der en Dør ind til Kjøkkenet. I Nærheden er der en anden Dør ind til Kjørestuen. Rangs begge Sider og ved Nordenden ere 2 Hylde af Træ fastede til Væggen, den ene 15 Tommer over den anden; 2 Fod høiere er igjen anbragt en Hylde af samme Længde, men noget snevrere, belagt med Træful, der skulle tjene til at holde Luften frisk. De lavere Hylde ere 27 Tommer brede og kun 18 Tommer fra hverandre. Paa hver Rad Hylde hviler en Trækasse, beklædt med Plyplader, med en 3 Tommer høi Kant for Enderne. Disse Kasser have en svag Hældning mod Vinduet og rumme et 3 Tommer tykt Lag Vand. I den Ende, der støder til Kjøkkenet, er hver Rad forsynet med 2 Haner, en for koldt Vand om Sommeren og en med varmt Vand til om Vinteren. I den nordlige Ende, mod Vinduet, er anbragt en med Huller forsynet Afledningstragt i den påsende Høide til at aflede Vandet, forend det vil løbe over.

Om Sommeren er Døren til Kjøkkenet lukket og en anden Dør sat dertil, og Mellemrummet mellem disse udfyldt med Halm; et Leppe af svart Kalko, der er byppet i Saltvand, hænger ned for Tremmevinduet og holdes vaadt hele Dagen med koldt Vand, der sprøjtes over det med en Gutta-perka-Slange. Naar Melken kommer ind, heldes den i de tidligere omtalte Lersade, og naar disse ere anbragte i Trækasserne, dreies Hænerne til det kolde Vand, indtil dette løber over igjennem Afledningstragten. Derpaa lukkes Hænerne saameget, at der flyder en svag Vandstrøm, som vedvarer hele Dagen. Paa denne Maade holder jeg Temperaturen 5° lavere end udenfor Vinduet. Jeg kan saaledes lade Melken staa, til Fløden har affat sig, og holde den stummede Melk sød, som jeg faar 2½ pr. Pot (1 d. pr. quart) for.

Da jeg horte Klager over, at den stummede Melk, som havde forladt mit Meieri aldeles sød, naar den i meget varmt Veir bragtes til Byen, ikke taalte at koges, anskaffede jeg til Tin-Melkeskanderne Overtraal af tykt Kalko (der er det bedste Fabrikat til at holde paa Fugtighed), som dyppe des i salt Vand. Hensigten opnaaedes fuldstændigt, og dette Middel er en stor Behagelighed for Konsumenterne. Jeg har ikke hørt en eneste Klage, siden jeg optog det.

Da jeg fandt mit Smør noget blødt i varmt Veir, luffede jeg op for et Kildevæld, som jeg ikke havde brugt siden jeg indførte Vandværker til Forsyning for Byen og mine egne Bygninger. Et Thermometer, der sænkedes ned i Kilden i en Dybde af 27 Fod, viste en Temperatur af 5°, medens den ovenfor var 17°. Jeg sænkede først Smørret derned, som da ogsaa blev noget bedre, men

fliden Gløden, i dette Niemed anskaffede jeg et transportabelt Spil med et Neb af den fornødne Længde; Glødefruften anbringes i en 27 Tommer dyb Kurv, der fastgjøres til Nebet og nedhisses i Rildens Åstænen for Kjørningen. Næste Morgen tidlig tages den op, og Kjørnes strax; paa denne Maade tager Kjørningen omtrent samme Tid som om Vinteren, og Smørret har samme Fasthed.

Fordelen herved er saa stor, at jeg hellere end at undvære den, vilde grave en Brønd for at opnaa en saa lav Temperatur.

Naar Vinteren nærmer sig, luffes Tremmevinduet mod Nord, Skodder anbringes paa den udvendige Side og Mellemrummet tilstoppes med Halm, for at holde den kolde Luft ude; Døren til Kjøkkenet bliver paa samme Tid aabnet for at give Udgang for Varmen. Forend Melken bringes ind fra Kjøstalden, vasser Pigen Melkesfadene med varmt Vand, for at fuldlaa dem, dog uden at varme dem; den nymalkede Melk bringes da ind og slaes gennem en Si i Fadene, som derpaa sættes i Vandbad. Et Thermometer, hvis Kugler sænkedes ned i Melken, angiver en Temperatur af omtrent 26°. Det varme Vand benyttes umiddelbart til en Temperatur af 30° og derover og vedbliver at løbe i omtrent 5 Minutter. Da Melkesfadene ere af tykt Lertoi, der er en slet Barmeleder, forøges Melkens Temperatur ikke herved. Dog forstærkes Afkjølingen derved, da Melken, efter at have stået i 4 Timer, endnu holder en Temperatur af over 12°. Det varme Vandbad fornyes for hver Malkning til den nye Melk, men gjentages ikke til den samme Melk, efter at den er affjølet. Temperaturen i Melkeskælderen stiger væsentlig til 12½°, men synker snart ned til en Middeltemperatur af 9—11°.

Det vil bemærkes, at Kjørningen Sommer og Vinter tager en halv Time og derover; ved at forhøje Glødens Temperatur kunde jeg med Lethed faa Smør i den halve Tid, men jeg vilde derved forringe Smørrets Kvalitet. Naar Smørret har dannet sig og er samlet i en Klump, tages det tilligemed Kjørnemelken ud af Kjørnen, der fyldes med Vand; Smørret lægges derefter igjen i Kjørnen tilligemed en Del faldt Rildvand, hvori der er opløst Salt, efter det Forhold: 1½ Lod pr. Pot Gløde; efter saa Minutters Kjørning tages Smørret atter ud; Vandet, hvori det har været vasket, antager et hydeligt Udseende. Ved denne Proces fordeles Saltet ligelig gennem Smørret, som kun behøver liden Haandtering og er befriet for en Del Støstof. En senere Analyse af mit Smør viser 1,07 Istedelstør som tidligere 2,45 pCt. Støstof; at det regnes til udsøgte Bæret, kan sees deraf, at min Kjøbmand med Gløde giver mig 2½ ø pr. Pd. (1 d. pr. roll) over den højeste Pris paa Ditley Marked og beklager, at jeg ikke kan levere ham mere.

I denne lille Melkeskælder produceres til Tider 54—63 Pd. om Ugen. Eftersom Storrelsen kan synes uforholdsmæssig lille, skal jeg dog gjøre opmærksom paa den større Lethed ved at regulere Temperaturen i en lille, fremfor i en stor Melkeskælder.

Denne Bæstselighed vil findes større om Sommeren end om Vinteren, da det altid er lettere at forhøje eller formindste Temperaturen.

Jeg har fopt eller dampet mit Foder i flere Aar. Det vil bemærkes, at jeg blander Bonnehalm, Klid og Maltspirer, som Krydringsmidler, med Havre eller anden Halm og Rapsfager. Ved Hjælp af Dampningen gjøres de for Belugtningen vigtigste Olier flygtige, og de udbrede sig da gennem Foderet. Den frembragte Lugt ligner den, man mærker ved Maltsjoringen, den gjør Foderet tillokkende, saa at det ædes med Begjærlighed af Kvæget; desuden er jeg tilbøielig til at tro, at det gjør Foderet lettere fordøieligt. Jeg bruger med Fordel denne Fremgangsmaade til Fodning, naar jeg har Mangel paa Koor. Med den samme Blanding Halm og Havreemter, 3—3½ Pd. Rapsfager og ½ Pd. Hørfrøolje, men uden Koor, har jeg fedet over 30 Stkr. Kvier og gode Kjør fra Marts til lidt ind i Mai; de have i Gjennemsnit tiltaget deres 13 Pd. ugentlig, — et Resultat, som jeg ikke havde kunnet vente med de samme Fodringsmidler i ufopt Tilstand. Denne Behandling synes at bevirke, at Hørfrø-Olierne taber noget af sin Egenkab som Paraffin, uden at kunne uddrive nogen Del af de fedende Olier, der kun ved en meget høj Temperatur vilde bringes til at forflygtige. Efter min Erfaring med Hensyn til Fordelene ved Dampfogningen vilde jeg uden denne ikke kunne vedblive at fodre med Tilfredshed.

Jeg har vriet mit Fodetvæg i en Række af Aar og mine Melkeskør i over 2 Aar; denne Praxis sætter mig istand til strax at opdage enhver Mangel i Dyrenes Udvikling; den er ogsaa en Spore for Kogterne, der overvære Veiningen, og som gjerne ville, at det Kvæg, der betroes til deres Omhu, skal kunne maale sig med dets Rivaler. Man undgaar ogsaa Rneb fra Kjøbernes Side, der nu selv spørge efter og erholde Oplysning om den sidste Veining, naar de have overtydet sig om Dyrets Kvalitet. Eftersom regner man for et velfodret, men ikke overfedt Kreatur Forholdet mellem levende og død Vægt som 21 til 12 eller den døde Vægt til 57 pCt. af den levende Vægt. (Fortsættes.)

J u d l a n d e t.

Christiania. Ifølge et Telegram til G. H. o. S. T. er Kongens Kroning nu bestemt til den 3die Mai. — Talemandene have søgt en Maanedes Forlængelse af Rigsdagen.

— Stortinget behandlede den 10de dennes Veikomiteens Indstilling vedkommende Telegrafvæsenet. 1ste Post a, der gik ud paa at overlade til Kongen Anordningen af det fornødne med Hensyn til Taxterne for Statstelegrafens Benyttelse, bifaldtes mod 25 St. 1ste Post b lod saaledes: „Udgifterne ved Telegrafen i Terminen fra

1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 opføres paa Budgettet med 75,000 Spd. og Indtægterne ligesaa med 63,000 Spd." Efterat nogle Talere havde udtalt sig for, at Lønningerne til Telegrafisterne vare for høje og at man burde indskrænke Totalsummen, foreslog Enge: „Regjeringen anmodes om, saavidt muligt at indskrænke Administrationsudgifterne ved Telegrafvæsenet, saaledes at den opførte Overslagssum (70,000 Spd.) kan blive tilstrækkelig. I denne indbefattet 600 Spd. til en Kasseher i Christiania.“ Første Del af dette Forslag bifaldtes mod 9 St., anden Del med 54 mod 51 St. Med 65 mod 38 St. anfattedes Udgiftebudgettet til 70,000 Spd. iftedetfor 75,000 Spd.

Den 17de behandlede Stortinget Gagekommitteens Indstilling om Tillæg til en Del Gager og Pensioner, der udredes af Statskassen. Med 40 St. bifaldtes Komiteens Minoritets Indstilling til A. 1 a. saalydende: „Med de nedenfor bestemte Indskrænkninger om Udtagelser bevilges for Budgetterminen, 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 følgende Tillæg til alle i Civilstatens Gagerreglement opførte og til visse Pengebeløb fastsatte Gager, der udredes af Statskassen eller af særskilte Fonds eller Indretninger, der af Statskassen opretholdes eller nyde regelmæssige Tilskud, samt til alle ved Militæretaterne ansatte Embedsmænds og Bestillingsmænds Gager, hvortil forrige Storting bevilgede Dyrtidstillegg — Alt dog kun forsaavidt disse Gager ikke overstige 800 Spd. aarlig — nemlig for hvad en Gage udgjør: indtil 200 Spd. 20 pCt.; over 200 Spd. til 400 Spd. 10 pCt.; over 400 Spd. til 800 Spd. 5 pCt., — dog saaledes, at Gager over 724 Spd. alene suppleres til sidstnævnte Beløb.“ Pluralitetens Forslag lod paa 600 Spd. iftedetfor 800, og 534 iftedetfor 724 Spd. Post A. 1. b: „Fra disse Bestemmelser undtages Gager for Toldvæsenets Embedsmænd og Vetsente, forsaavidt de for nogen Del lønnes med Procenter af Toldintraderne; for Lønsmand, Postaabnere og Kospister ved Regjeringens Kontorer, for Sekondlöitnanter af begge Militæretater, forsaavidt de ikke have tjent i fulde 8 Aar, for Fogder, Skattesfogder og Dyfogder, for Bisopperne over Christiansands, Bergens og Trondhjems Stift, Sognepræsten til Lersdal, Præsten og Klokkeren ved Agerøhus Garnisonskirke samt Sognepræsten og Klokkeren paa Molde, — for Statsrevisorerne og den i Statsrevisionen ansatte Kopist, Stortingets Arkivar samt Direktorerne ved de udenlandske Statslaan, alle civile og militære Løger og alle ved Hyrvæsenet ansatte Vetsente. Ligeledes undtages Enhver, hvis Gage med Sportler overstiger 600 Spd Netto.“ Berg foreslog, at Gage og Lønninger indtil 120 Spd. inkl. skulde optages blandt disse Udtagelser, og altsaa intet Tillæg erholde, hvilket Forslag bifaldtes med 62 St. A. 1. b. bifaldtes forøvrigt, dog saaledes, at der efter Ordene alle civile og militære Løger tilføies: „saafremt deres Gager paa dette Storting blive omregulerede,“ og at Ordet „Netto“ i Slutningen skulde udgaa. Post 2: „Undertoldbetjente, som oppebære Lønning, overensstemmende med den ved kgl. Resol. af 13de Oktober 1857 udsærdigede Lønningsplan eller senere Bestemmelse, og som der-

for for nogen Del aflønnes med Procenter af Toldintraderne bevilges for samme Tidrum et Tillæg til deres Gage af 24 Spd. aarlig,“ bifaldtes mod 2 St. Paa Forslag af Berg bifaldtes forøvrigt et Tillæg til Toldrørskarle af 18 Spd. aarlig. A. Post 3: „I de Gager, til hvilke forævnte Tillæg bliver at yde, medregnes ogsaa alle med et fast aarligt Beløb bestemte Tillæg, der ere bevilgede nogen Embedsmand for hans Person, eller der enten stedse tilfalder enhver Indehaver af et Embede eller en Bestilling, eller der under visse Betingelser eller som Erstatning for visse Embedets eller Bestillingens Indehaver som saadan paalagte Funktioner tilkomme ham. Derismed medregnes ikke Gagetillæg, som udbetales efter de til enhver Tid gjængse Priser, eller som med regelmæssige Mellemrum omreguleres.“ A. Post 4: „For Postmestere og Postexpeditører, hvis Gage ikke efter Loven af 12te August 1848 ere omregulerede, beregnes Tillægget af Gagens og Gebyrgodtgørelsens samlede Beløb.“ Begge disse Poster bifaldtes enstemmig. A. Post 5: „Naar samme Person er Indehaver af flere Embeder eller Bestillinger af det Slags, hvorfor ovenfor er bestemt Lønningstillegg, skal Lønningernes samlede Beløb være afgjørende Regel saavel for Vedkommendes Ret til at erholde Tillæg som for dets Beregning,“ bifaldtes mod 39 St., der voterede for et Forslag af Valstad om, at Tillægget kun skulde beregnes for det af Embederne eller Bestillingerne, hvorfor Gagen var størst, dog saa, at den samlede Indtægt med Tillægget ikke skulde overstige 800 Spd. 3800 Spd. eller 1382 Spd. aarlig i Budgetterminen bevilgedes enstemmig og uden Debat som fortsat Respektendium for Professor Munch. Enstemmig bifaldtes den kgl. Proposition om, at Distriktsfotropperne Antal bestemmes til 4000 Mand.

— Ifølge Telegram af 11te ds. fra Dpshvsbetjenten ved Vaarsildsiflet blev der samme Dag fiffet fra 1/2 til 3 Lønder Eild ved Udstre. Eilden var stor og fed. Fugl og Hval saaes der; men andetsteds i Distriktet havde endnu ingen Udfigter til Fiske. En ikke ubetydelig Almue var samlet i Skudsnæs. — Den 12te fiffedes ubetydeligt ved Udstre. Lidt Garnsild folgtes den 11te til 5 a 6 Ort pr. Td. Enkel St, hvori Eild, fiffedes siden den 11te ved Ulre og Ferkingstad.

Fra Nøråas skrives til Trondhjemsposten den 9de Januar: „Den saameget omtalte Wei over Nigsgrændsen, som Hr. Evenfær have forpligtet sig til at holde i farbar Stand mod „Vægpenningar“ af hver Hest, der passerer, er fremdeles — trods Weibestyrelsens Løfte — saagodtsom ufremkommelig. Ikke mindre end 2—3 Allen Sne bedækker for Dieblikket Weien, og hinder næsten aldeles al Færdsel, hvilket er beklageligt nok, da det just ikke er nogen liden Fart, nogen ubetydelig Omsetning, der hidtil har foregaaet mellem Nøråas og Sverige.“

U b l a n d e t.

Sverige. Dalman's Motion er med 22 mod 19 St. oversendt Utkottet, som siden har at afgive sin Ind-

stilling, der igjen bliver at behandle i Ständerne. Det var saaledes kun med 3 Stemmers Overvægt, at Forslaget ei strax blev henlagt. Konstitutions-Udkommitet har fæstet Ståndernes Opmærksomhed paa Nordmands Udsættelse i Udenrigsdepartementets Expedition.

Danmark. H. S. Maj. Kongen har ved Reskript af 8de Januar paalagt endel af sit Raad at sammentræde i en Kommitte forat modtage og anbringe de Bidrag, som maatte indkomme til at gjenopføre den af Luerne ødelagte Del af Frederiksborg Slot, samt forøvrigt forat virke til det i Reskriptet angivne Diemed, at se dette Fædrelandets skjønneste Mindesmærke atter fremtræde i sin tidligere Stikelse.

Tydskland. Berlinerkonferencen aabnedes den 9de under Forsæde af General Moltke. Den preussiske Forsvarsplan skulde fremlægges en af de første Dage.

England. I Birmingham har der fundet en ny Manifestation Sted til Fordel for Valgreformen under H. S. Brights og Scholesfielss Ansøgning. Over 7000 Personer kvaanedes Mødet. Bright var Hovedtaleren og sluttede sig ganske til Lord John Russsels Projekt. Forsamlingen udtalte sig for en Udvidelse af Valgretten og hemmelig Afstemning.

Frankrig. Monitoren meddeler en Skrivelse fra Keiseren til Statsministeriet, hvori han siger, at han, uagtet Uvissheden med Hensyn til de udenlandske Anliggendes Stilling, fuld af Tillid imødesaa en fredelig Løsning. Dieblirket var kommet til at give de nationale Magtomme en Impuls ved at udvide den udenlandske Handel gjennem Dmtusking af Produkter, forbedre Agerbruget og befri Industrien fra de Byrder, som tyngte den, ved Ophævelse af Toldsafterne paa Uld og Bomuld, ved lidt efter lidt at forandre dem paa Suller og Kaffe; endelig ved at ophæve prohibitive Bestemmelser samt ved Afslutning af Handelstraktater.

— Forholdet mellem Frankrig og England er nu saa godt, at det franske Blad „Monitoren“ giver lange Uddrag af „Morning Posts“ Udtalelser om Keiser Napoleons Politik. Fra den Side er man altsaa beroliget i Paris; men nu følger man med Belysning Konfliktten med Rom. Paven har nemlig i sin Allokution paa Nytaarsdag udtrykt sig med megen Bitterhed om den franske Keiser i Anledning af Broschuren, og Monitoren udtaler nu i Anledning den keiserlige Skrivelse den fromme Overbevisning, at Hans Hellighed neppe vilde have brugt saa haarde Ord, hvis han dengang havde været bekendt med Brevet. Dette turde dog være meget tvivlsomt, naar man ser hen til Slutningsfrasen, der udtaler, at Keiserens Beslutning staar fast med Hensyn til Afstaaelsen af Romagnaen, hvilken Bestemmelse Paven end tager. Situationen begynder nu at blive interessant; thi et fuldstændigt Brud med Paven vil medføre et Brud med det mægtige geistlige Parti i Frankrig, der tidligere har været en af Keiserens væsentligste Støtter. Det beror derfor paa, om Paven lader sig skræmme til at give efter; men hertil skal der ikke være nogen synderlig Udsigt. Et i Paris verserende Rygte om, at der var udbrudt Oprør i Rom, har ikke bekræftet sig, og en Efterretning om Pavens paataente Flugt til Gaeta viser sig ogsaa at være usand.

— Med Hensyn til Kongressen, da synes den, at komme efter den keiserlige Skrivelse, at være næstforestaaende, altsaa ikke bestemt opgivet. Om denne har der ogsaa gaaet flere Rygte i Paris. Blandt Andet hed det, at Rusland og Preussen i Kællingsskab agtede at sende deres Besuldmægtigede til Frankfurt og der afholde en Kongres, endog om Frankrig og England v. zgede sig ved at deltage i den, da de for deres Vedkommende ikke fandt sig foranledigede til at opgive Kongressen, fordi man var bleven anderledes tilstuds i Tuisserierne. Naturligvis bliver der Intet deraf; thi i Berlin er man tværtimod meget tilfreds med Opstættelsen.

— Man ventet fra Frankrigs Side en Toldnedsættelse paa Stenul og Jern; England vil til Gjensgjæld nedsætte Tolden paa franske Vine og Pariser-Industrigjenstande.

Italien. Fra Livorno telegraferes den 6te ds., at østerrigiske Soldater, forklædte som pavelige, ba-tailonvis overskride Grændsen forat støde til den pavelige Arme. I Wien og Trieste hverves stærkt for Rom.

— Garibaldi er udnavnt til Generalinspektør for den lombardiske Nationalgarde.

— Balesvstl afrejste den 13de til Tydskland. Paven sølte sig dybt rystet over hans Afgang. „Jgaar,“ heder det fra Rom af 7de, „forstredede han de Føremste af Kardinalkollagiet, at han heller lide Landeflygtighed og Døden, end forraader sin Mission. Rygtevis berettes, at der gjøres hemmelige Forberedelser for Pavens Afreise.

— „Giornale di Roma“ for 17de ds. indeholder en Meddelelse til Katholikkerne om, at Paven har tilbagevist Keiser Napoleons Raad.

— Fra Turin meldes den 17de, at det sardiniske Ministerium har indgivet sin Dimission, og at Kongen har overdraget Cavour at danne det nye Ministerium.

Spanien. Spanierne havde uhindret fortsat sin Marsch mod Tetuan indtil de ankom til Valle Negro, hvor 2000 mauriske Ryttere og ligesaa mange Fodfolk angreb dem, men bleve drevne paa Flugt ved nogle Kærdeffsalver. Spanierne fik 1 Død og 19 Saarede.

Gaardsbestyrerpost søges.

En Post som Gaardsbestyrer søges af en ugift Agronom, som i 1856 udgik fra Akershus Amtis Landbrugsstole med god Eksamen, og som siden snart i 4 Aar har bestyret en større Ejen-dom 4 Mile fra Christiania til Eierenis Tilfredshed.

Fra Malendals Benmølle ved Bergen leveres:

Svovelsyrede Ben a 4 s pr. T.

Dampede pulveriserede Do. a 3 s pr. T.

Do. sinknuste Do. a 2 s pr. T.

Raa pulveriserede Do. a 3 s pr. T.

Do. sinknuste Do. a 2 s pr. T.

Fougner & Christie.

Ægte peruansk Guano i Sække paa omkring 160 \mathcal{R} til 3 Spd. 16 \mathcal{S} for 100 \mathcal{R} .

Svovelsyrede Ben } fra Hr. S. Mallings
Pulveriserede do. } Bemølle til Fabrik-
Finknuste do. } priser: 4-3-2 og
Grovknuste do. } 1½ \mathcal{S} pr. \mathcal{R} .

Chilifalpetur til 6 \mathcal{S} pr. \mathcal{R} .

Nyt Græsfrø:

Schlesiske Rød-Kløver }
Do. Hvid-Kløver } til billige Priser
Missike-Kløver }
Timothei }
selges af Joh. P. Olsen i Christiania.

Norsk Fiskeguano i Matier paa 2½ Centner selges til den af Selskabet ansatte Pris 2 Spd. 60 for 100 \mathcal{R} med Tillæg for Emballage 20 \mathcal{S} pr. Matte ved Joh. P. Olsen i Christiania.

Bekjendtgjørelse.

"Selskabet til den norske Hesteraces Forædling" vil Torsdagen den 9de Februar dette Aar (3die Markedsdag) foranstalte Kapløbning med Travere fra Landdistrikterne. De, der ønske at lade deres Heste deltage i denne Kapløbning, ville behage, mod Indtegningsafgift af 1 Spd. for hver Hest, at gjøre Anmeldelse derom paa Th. Meyers Kontor inden den 8de Februar om Aftenen.

Heste i en Alder af over 8 Aar kunne ikke indtegnes. Stedet for Kapløbningen vil nærmere blive bekjendtgjort i Hovedstadens offentlige Blade.

Præmierne ere bestemte saaledes:

1ste Præmie	100	Soluspecies,
2den Do.	50	Do.
3die Do.	25	Do.

Ørr. udenbys Avisredaktører anmodes om at ville optage denne Bekjendtgjørelse i deres respektive Blade.

Christiania den 12te Januar 1860.

Borchgrevink. Th. Meyer. C. Morgenstjerne.
Fr. Næser. J. F. Bordeoe.

Vi tillade os at indbyde vore Medborgere til at indtræde i "Selskabet for den norske Hesteraces Forædling." Kontingenten er 2 Spd. aarlig, og kan man tegne sig paa Th. Meyers Kontor, hvor de foreløbig vedtagne Statuter for Selskabet ligge til Eksternsyn.

Borchgrevink. Th. Meyer. C. Morgenstjerne.
J. P. Bordeoe. F. Næser.

Tilfalg.

Gaarden Tonnem i Garder Anner til Vestby af omtrent 5 Dalers Styld, med cirka 3000 Maal Jord af udmærket Beskaffenhed, tilstrækkelig Udmark og ret gode Huse, selges billigt og paa gode Vilkaar, hvis Handel snart kan ske. Man henvende sig til

Overreisefagfører Salomonsen.

Gaard tilfalg i Bardal.

Gaarden Hørstad af Styld 15 Daler 3 Ort 3 Skill. er underhaanden tilfalg paa billige Vilkaar. Gaarden, der er mindre godt bebygget og behæftet med Foderaad til et Par gamle Ægtefolk, er beliggende i Valders Hovedsogn ved Siden af Landbrugsfolegaarden for Christians Amt, har en betydelig Udstrækning med fortrinlig Jordbund, men har i flere Aar været vanbrugt.

Reflekterende ville behage at henvende sig til D. Mustad paa Brusveen i Bardal.

Østre Nitteberg

i Skedsno, omtrent ¼ Mil fra Lillestrøm, med ca. 300 Maal vel dyrket, og omtrent 50 Maal uopdyrket Jord, der vil forøges med henved 300 Maal ved Reguleringen af Vandstanden i Dieren, er tilfalg ved W. Selmer.

Norsk Fiske-Guano.

Et større Parti af norsk Fiske-Guano, der er hidkommen fra Fosoten, havest til Udsalg. Prisen er 2½ Spd. pr. Centner i Sække paa 2½ Centner. Emballagerne 20 \mathcal{S} extra. Man henvende sig til F. S. Frølich's Kontor, Kongens Gade No. 14.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, 3½ a 5 Spd. Intet solgt.
Rug, 16 \mathcal{R} a 17 \mathcal{R} .
Byg, 12 \mathcal{R} 12 \mathcal{S} a 3½ Spd.
Havre 8 \mathcal{R} a 9 \mathcal{R} 12 \mathcal{S} .

Udenlandst

Rug østersøst 4 Spd. a 4 Spd. 12 \mathcal{S} .
Rug dansk 18 \mathcal{R} a 18 \mathcal{R} 12 \mathcal{S} .
Byg 2radigt 17½ \mathcal{R} 12 \mathcal{S} . a 17 \mathcal{R} 18 \mathcal{S} .
Erter 4½ Spd.
Hvede 5½ Spd. a 6 Spd.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjebmd. 6 a 6½ Spd. pr. Td.
Sild, stor Mid. 5½ Spd. pr. Td.
Sild, smaa do. 5 Spd. pr. Td.
Sild, stor Christ. 3½ a 4 Spd. pr. Td.
Sild, smaa do. 12 a 13 \mathcal{R} pr. Td.
Storset 1 Spd. a 1 Spd. 12 \mathcal{S} pr. Bog.
Middelsæt 3 \mathcal{R} 12 \mathcal{S} a 4 \mathcal{R} pr. Bog.
Smaaset 3 \mathcal{R} pr. Bog.
Røbskar 8 \mathcal{R} pr. Bog.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. E. Fabritius.